

Document de ședință

B9-0164/2023

8.3.2023

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza declarației Comisiei

în conformitate cu articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul de procedură

referitoare la continuarea represiunii împotriva poporului din Belarus, în special în cazul lui Andrzej Poczobut și al lui Ales Bialiațki (2023/2573(RSP))

Sandra Kalniete, Michael Gahler, Rasa Juknevičienė, Željana Zovko, David McAllister, Andrius Kubilius, Isabel Wiseler-Lima, Vladimír Bilčík, Tomasz Frankowski, Andrzej Halicki, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Liudas Mažylis, Radosław Sikorski, Milan Zver în numele Grupului PPE

Rezoluția Parlamentului European referitoare la continuarea represiunii împotriva poporului din Belarus, în special în cazul lui Andrzej Poczobut și al lui Ales Bialiațki (2023/2573(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Belarus,
 - având în vedere concluziile Consiliului European din 21-22 octombrie 2021,
 - având în vedere declarațiile Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Josep Borrell, din 25 martie 2012, referitoare la persecutarea Uniunii Polonezilor din Belarus, și din 17 ianuarie 2023, referitoare la procesele împotriva liderilor opoziției și jurnaliștilor,
 - având în vedere declarația privind Belarusul din 4 noiembrie 2022 a miniștrilor de externe ai G7,
 - având în vedere articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât regimul belarus și-a continuat actele de represiune împotriva poporului belarus, persecutând din motive politice reprezentanți ai societății civile, apărători ai drepturilor omului, jurnaliști, activiști ai opoziției și mulți alții; întrucât urmărirea penală rămâne una dintre cele mai grave și mai răspândite forme de represiune;
- B. întrucât, în martie 2023, peste 1 450 de persoane se aflau pe lista prizonierilor politici belaruși întocmită de Centrul pentru drepturile omului de la Viasna; întrucât, în februarie 2023, au fost adăugate pe listă 69 de nume; întrucât Viasna este la curent cu condamnarea a cel puțin 2 900 de persoane în cauze penale motivate politic;
- C. întrucât continuă să fie arestate arbitrar persoane pentru exercitarea drepturilor lor civile; întrucât Viasna a raportat 258 de astfel de arestări în februarie 2023, dar și 195 de cazuri de persecuții administrative motivate politic; întrucât judecătorii au pronunțat 31 de pedepse cu închisoare administrativă și au impus 11 amenzi în aceeași perioadă;
- D. întrucât Ales Bialiațki, un cunoscut apărător al drepturilor omului și fondatorul Centrului pentru drepturile omului din Viasna, a fost arestat la 12 februarie 2022 și a fost plasat în arest preventiv; întrucât procesul său motivat politic a început la 5 ianuarie 2023 și s-a încheiat la 3 martie 2023, iar în urma lui a fost condamnat la 10 ani de închisoare într-o colonie penală și la o amendă importantă; întrucât a fost găsit vinovat de „contrabandă” și de „încălcare gravă a ordinii publice”;
- E. întrucât Andrzej Poczobut, jurnalist și vicepreședinte al Uniunii polonezilor din Belarus, a fost arestat la 25 martie 2021 și a fost condamnat ulterior la trei ani de închisoare sub acuzația de „insultare publică a președintelui Belarusului” și „incitare la ură etnică”; întrucât, la 8 februarie 2023, Tribunalul Regional din Hrodna l-a declarat vinovat deoarece a încurajat acțiuni menite să aducă atingere securității naționale a Republicii

Belarus și să incite la ostilitate etnică, condamându-l la opt ani de închisoare într-o colonie penală cu securitate sporită;

- F. întrucât multă lume consideră că acuzațiile împotriva lui Andrzej Poczobut și a lui Ales Bialiațki sunt motivate politic și urmăresc să reducă la tăcere vocile independente și să suspende libertatea de exprimare și de asociere;
- G. întrucât forțele politice democratice din Belarus continuă să fie persecutate; întrucât, la 17 ianuarie 2023, a început procesul motivat politic în lipsă al șefei Cabinetului de Tranziție Unit, Sviatlana Țihanuskaia, și al membrilor Consiliului de coordonare, inclusiv Maria Maroz, Volha Kavalkova, Pavel Latușka și Siarhei Dileuski; întrucât, la 6 martie 2023, Sviatlana Țihanuskaia a fost condamnată la 15 ani de închisoare, Pavel Latușka la 18 ani de închisoare, iar Maria Maroz, Volha Kavalkova și Siarhei Dileuski la 12 ani de închisoare;
- H. întrucât autoritățile din Belarus au încălcat în mod repetat drepturile cetățenilor belaruși, inclusiv dreptul acestora la libertatea de exprimare, de întrunire pașnică și de asociere; întrucât represiunea afectează în continuare toate sectoarele societății, inclusiv mediul academic, mass-media și apărătorii drepturilor omului; întrucât sunt persecutate fără încetare persoane sub pretextul combaterii extremismului și terorismului;
- I. întrucât prizonierii politici sunt supuși unor represiuni suplimentare; întrucât aceste represiuni includ deținerea prizonierilor politici în condiții care sunt interzise în conformitate cu obligațiile internaționale asumate de Belarus, aplicarea unor sancțiuni disciplinare din motive false, plasarea acestora în celule de pedeapsă, creșterea nivelului de securitate pentru unii prizonieri politici și prelungirea arbitrară a pedepsei cu închisoarea, încălcarea dreptului deținuților politici la corespondență și privare acestora de vizitele familiei sub pretexte greu de crezut;
- J. întrucât regimul nu a renunțat la acțiunile represive dirijate împotriva avocaților ca represalii la faptul că și-au exprimat opiniile despre aspecte ce țin de drepturi, că au reprezentat clienți în cazuri motivate politic și că s-au pronunțat împotriva războiului din Ucraina; întrucât, din august 2020, cel puțin 70 de avocați și-au pierdut licențele în urma unor decizii arbitrare ale Ministerului Justiției sau a unor proceduri de excludere din barou motivate politic; întrucât, în 2022, șapte avocați s-au ales cu acuzații penale motivate politic, la care s-au adăugat acuzații administrative, detenții, percheziții și hărțuire;
- K. întrucât autoritățile belaruse continuă să adopte măsuri de restricționare a drepturilor cetățenilor belaruși care locuiesc în străinătate; întrucât, în 2022 și 2023, 58 de persoane au fost arestate după ce s-au întors în Belarus deoarece au participat la protestele din 2020 sau au publicat conținuturi considerate „extremiste” pe platformele de comunicare socială;
- L. întrucât regimul Lukașenko a luat măsuri din ce în ce mai represive împotriva minorităților naționale din Belarus, mai ales a minorității poloneze, inclusiv închizând școlile care predau în această limbă minoritară națională, precum și împotriva organizațiilor care reprezintă minoritatea poloneză, cum ar fi Uniunea polonezilor din Belarus; întrucât regimul Lukașenko denaturează adevărul istoric și memoria istorică răspândind minciuni care susțin că, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial și

imediat după aceea, belarușii ar fi fost victimele unor atrocități comise de mișcarea poloneză; întrucât minoritatea poloneză națională suferă din cauza discriminării sistematice de mulți ani;

- M. întrucât, la 1 martie 2023, s-a deschis la Bruxelles biroul oficial de reprezentare a Belarusului democratic în cadrul unei ceremonii la care a participat Sviatlana Țihanuskaia;
- N. întrucât regimul nelegitim continuă să reprime libertatea religioasă și de convingere; întrucât regimul a interzis cultul în Biserica Viața Nouă din Minsk și l-a reținut pe pastorul Viaceaslau Hancearenka, precum și pe pastorul Antoni Bokun; întrucât, la 26 septembrie 2022, Minsk Heritage, agenția de construcții care deține controlul asupra clădirii Bisericii Roșii catolice, a ordonat parohiei să își retragă toate bunurile din clădire în urma unui incendiu care a avut loc în circumstanțe neclare;
- O. întrucât Consiliul de coordonare informează că, numai în 2022, regimul nelegitim a suspus diferitor forme de presiune, care variază de la amenzi la pedepse lungi cu închisoarea, opt preoți romano-catolici, trei preoți greco-catolici, șase preoți ortodocși și șapte pastori protestanți, printre care se numără și Siarhei Rezanovici, condamnat la 16 ani de închisoare într-o colonie penală, în condiții stricte; întrucât deținuților politici li se refuză în mod sistematic accesul la publicațiile religioase și vizitele preoților sau pastorilor;
- P. întrucât, la 7 septembrie 2022, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei l-a invitat pe Secretarul General al Consiliului Europei să înființeze un Grup de contact privind Belarusul, în cooperare cu reprezentanți ai forțelor democratice și ai societății civile din Belarus,
1. își reafirmă solidaritatea cu poporul din Belarus, care continuă să susțină suveranitatea, libertatea și democrația în Belarus, riscându-și libertatea și, din ce în ce mai mult, viețile, și cere eliberarea imediată și necondiționată a tuturor deținuților politici și a tuturor persoanelor deținute, arestate sau condamnate în mod arbitrar din motive politice și anularea tuturor acuzațiilor împotriva acestora, precum și reabilitarea lor deplină și plata unor despăgubiri financiare pentru prejudiciile suferite ca urmare a detenției lor nelegitime; solicită să se pună capăt violenței de stat;
 2. condamnă fără încetare, în termenii cei mai fermi, represiunea în curs îndreptată împotriva societății civile, a apărătorilor drepturilor omului, a jurnaliștilor și a activiștilor politici din Belarus, inclusiv sub forma unor procese motivate politic; condamnă represiunea sistematică exercitată de regimul Lukașenko împotriva civililor, în urma căreia mii de belaruși au fost forțați să fugă din țară de la alegerile frauduloase din 9 august 2020; reiterează că această campanie de represiune sistematică și de strămutare forțată a civililor constituie încălcări grave ale drepturilor omului;
 3. condamnă detenția și condamnarea lui Andrzej Poczobut și a lui Ales Bialiațki; denunță numeroasele încălcări ale dreptului lor la un proces echitabil și solicită eliberarea lor imediată și necondiționată, precum și reabilitarea deplină și despăgubirea acestora;
 4. denunță faptul că procesele motivate politic au loc în spatele ușilor închise și nu respectă garanțiile procedurale, încălcând astfel obligațiile și angajamentele

internaționale ale țării și ducând la pronunțarea unor sentințe aspre și nejustificate împotriva liderilor opoziției;

5. condamnă persecutarea minorității naționale poloneze din Belarus și a reprezentanților acesteia; invită autoritățile belaruse să renunțe la toate măsurile luate împotriva minorității naționale poloneze și să respecte drepturile acesteia, inclusiv dreptul la educație în limba polonă;
6. condamnă din nou cu fermitate implicarea Belarusului în războiul de agresiune nejustificat și neprovocat al Rusiei împotriva Ucrainei și sprijinul pe care îl oferă, inclusiv prin așa-numitul referendum care restabilește statutul nuclear al țării, dar și permițând circulația trupelor și a armelor, utilizarea spațiului aerian al țării, realimentarea și depozitarea muniției militare; recunoaște că Belarus este complice la susținerea terorismului de către stat și complicele unui stat care utilizează mijloace teroriste;
7. condamnă retorica beligerantă utilizată de liderii belaruși împotriva Ucrainei și răspândirea masivă a propagandei și a dezinformării cu privire la războiul de agresiune; reamintește că Lukașenko și alți înalți funcționari belaruși împart responsabilitatea pentru crimele de război comise în Ucraina și ar trebui să fie trași la răspundere în instanțele internaționale competente și în fața tribunalului special propus pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei; își exprimă sprijinul pentru voluntarii și partizanii belaruși care luptă pentru independența Belarusului și care ajută Ucraina să se apere în războiul de agresiune dus de Rusia;
8. invită UE și statele sale membre să înăsprească sancțiunile UE împotriva persoanelor și entităților responsabile de represiunea sistematică din Belarus, să asigure aplicarea corespunzătoare a acestora și să elimine lacunele care împiedică aplicarea sancțiunilor; solicită ca toate sancțiunile impuse Rusiei în legătură cu războiul de agresiune împotriva Ucrainei să se aplice în mod identic Belarusului;
9. invită Comisia și statele membre să ofere sprijin și protecție apărătorilor drepturilor omului și societății civile din Belarus, care se vor confrunta cu o represiune severă, inclusiv prin eliberarea de vize de urgență pentru a părăsi Belarusul dacă este necesar;
10. invită Comisia să intensifice sprijinul pentru consolidarea capacităților sindicatelor independente din Belarus, ale mass-mediei libere, ale societății civile și ale activiștilor pro-democrație, aflați atât în Belarus, cât și în exil; invită Comisia și statele membre să continue să ofere sprijin societății civile, mass-mediei independente și grupurilor și structurilor politice democratice din Belarus, inclusiv Consiliului de coordonare și Cabinetului de Tranziție Unit; invită forțele democratice belaruse să mențină și să promoveze unitatea în vederea atingerii obiectivului unui Belarus liber, democratic și independent;
11. subliniază că este necesar să se efectueze o anchetă amănunțită cu privire la crimele comise de regimul Lukașenko împotriva populației din Belarus; invită statele membre să aplice în mod activ principiul jurisdicției universale și să pregătească acțiuni în justiție împotriva înalților funcționari belaruși responsabili sau complici la acte sistematice de violență și represiune și la crime împotriva umanității, inclusiv acțiuni în justiție împotriva lui Aleksandr Lukașenko;

12. invită Comisia, statele membre și Serviciul European de Acțiune Externă să coopereze cu partenerii internaționali, cum ar fi Mecanismul de la Moscova al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa și Consiliul pentru Drepturile Omului al ONU, precum și cu apărători ai drepturilor omului și reprezentanți ai societății civile de la fața locului, pentru a asigura monitorizarea, consemnarea și raportarea încălcărilor drepturilor omului și, ulterior, tragerea la răspundere a autorilor și dreptate pentru victime;
13. solicită instituțiilor UE să ia toate măsurile necesare pe lângă instituțiile și procedurile internaționale și la Curtea Penală Internațională sau alte tribunale sau instanțe internaționale competente pentru a sprijini anchetarea și urmărirea penală a acțiunilor legate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei comise de responsabilii politici din Belarus, în special de Aleksandr Lukașenko, drept crime de război și crime împotriva umanității;
14. invită Comisia să înființeze un grup operativ care va deschide un dialog politic cu reprezentanții Belarusului democratic pentru a lucra la un acord multisectorial cuprinzător care va sta la baza cooperării cu un Belarus democratic odată ce regimul actual nu va mai fi la putere; reiterează faptul că acest lucru ar trebui să fie însoțit de un plan de resurse financiare și administrative, care ar trebui pus în aplicare pentru a realiza și a finanța reformele necesare în țară, odată ce acest lucru este posibil; subliniază importanța noului birou de reprezentare a Belarusului democratic de la Bruxelles, care ar trebui să joace rolul important al unei misiuni diplomatice de facto;
15. reafirmă importanța oficializării relației dintre forțele democratice belaruse și Parlament pentru a consolida reprezentarea Belarusului pe scena internațională și în activitatea organizațiilor internaționale; subliniază, în acest sens, înființarea Cabinetului de Tranziție UNIT al Belarusului și a Consiliului de coordonare ca parteneri de încredere și constructivi în abordarea provocărilor care afectează relațiile regionale și bilaterale dintre UE și Belarus; solicită, prin urmare, reînnoirea participării reprezentanților democrației oficiali ai Belarusului la Adunarea Parlamentară Euronest și la Delegația pentru relațiile cu Belarus;
16. condamnă din nou decizia recentă a Comitetului Internațional Olimpic (CIO) de a permite sportivilor belaruși să concureze la calificările pentru Jocurile Olimpice de la Paris din 2024 sub un drapel neutru, fapt ce contravine izolării multidimensionale a Belarusului în cadrul comunității internaționale și va fi folosit de regim în scopuri propagandistice; invită statele membre și comunitatea internațională să exercite presiuni asupra CIO ca să renunțe la această decizie, care discreditează lumea internațională a sportului și să adopte o poziție similară celor adoptate în alte evenimente sportive, culturale sau științifice;
17. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Consiliului European, Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, autorităților Republicii Belarus, precum și reprezentanților opoziției democratice din Belarus.

